

Įsakymas netenka galios 2021-07-01:

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė, Įsakymas

Nr. [VE-119](#), 2021-06-23, paskelbta TAR 2021-06-23, i. k. 2021-14175

Dėl valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymo Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios

Suvestinė redakcija nuo 2017-09-27 iki 2021-06-30

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [20-790](#), i. k. 102101KISAK0000V-26

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLIERIUS

**Į S A K Y M A S
DĖL VALSTYBINIO AUDITO REIKALAVIMŲ PATVIRTINIMO**

2002 m. vasario 21 d. Nr. V-26
Vilnius

Vadovaudamasis naujos redakcijos Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo (Žin., 2001, Nr. [112-4070](#)) 13 straipsniu:

1. T v i r t i n u Valstybinio audito reikalavimus (pridedama).
2. N u s t a t a u, kad Valstybinio audito reikalavimai įsigalioja nuo 2002 m. kovo 1 d.

VALSTYBĖS KONTROLIERIUS

JONAS LIAUČIUS

PATVIRTINTA
 valstybės kontrolieriaus
 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26
 (valstybės kontrolieriaus
 2004 m. sausio 20 d.
 įsakymo Nr. V-12 redakcija)
 (valstybės kontrolieriaus
 2006 m. vasario 1 d.
 įsakymo Nr. V-15 redakcija)
 (valstybės kontrolieriaus 2
 012 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. V-171 redakcija)

VALSTYBINIO AUDITO REIKALAVIMAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio audito reikalavimai (toliau – Reikalavimai) reglamentuoja Valstybės kontrolės pareigūnų (toliau – auditoriai) atliekamo valstybinio audito (toliau – auditas) bendrąsias nuostatas.
2. Valstybinio audito reikalavimai parengti vadovaujantis Valstybės kontrolės įstatymu, Vietos savivaldos įstatymu, Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleistais Tarptautiniais audito standartais (toliau – Tarptautiniai audito standartai), Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos INTOSAI standartais.
3. Auditas atliekamas vadovaujantis Reikalavimais, Tarptautiniais audito standartais, Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos INTOSAI standartais, kitais tarptautiniu lygiu pripažintais standartais ir valstybės kontrolieriaus patvirtintais metodiniais dokumentais, kurie taikomi tiek, kiek audito atlikimo nereguliuoja Reikalavimai.
4. Valstybės kontrolė prižiūrėdama, ar teisėtai ir efektyviai valdomas ir naudojamas valstybės turtas ir kaip vykdomas valstybės biudžetas, atlieka išorės auditą.
5. Audituojant Europos Sąjungos finansinės paramos lėšas šie Reikalavimai taikomi tiek, kiek šio audito nereglamentuoja Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos, reglamentuojančios privalomą Europos Sąjungos finansinės paramos išorės auditą.
6. Atliekant auditą kartu su kitų valstybių aukščiausiosiomis audito institucijomis šie Reikalavimai taikomi tiek, kiek Valstybės kontrolė nėra įsipareigojusi taikyti aukščiausiųjų audito institucijų tarpusavio susitarimų nuostatų dėl konkretaus audito.

II. VALSTYBINIO AUDITO REIKALAVIMAI

1 reikalavimas. Pagrindinės valstybinio audito nuostatos

Šiuo reikalavimu reglamentuojamos pagrindinės valstybinio audito nuostatos.

7. Valstybės kontrolė atlieka finansinį (teisėtumo) ir veiklos auditus.
8. Audito mastas nustatytas Valstybės kontrolės įstatyme.
9. Valstybės kontrolės rengiamos metodikos paaiškina šiuos Reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos INTOSAI standartus ir padeda auditoriams taikyti juos audito metu.
10. Auditorių ir audituojamų subjektų teises, pareigas ir atsakomybę nustato Valstybės kontrolės įstatymas, šie Reikalavimai ir kiti teisės aktai.
11. Konkretus auditas atliekamas išdavus pavedimą valstybės kontrolieriaus nustatyta tvarka.

2 reikalavimas. Audito masto planavimas

Šis reikalavimas reglamentuoja pagrindines audito masto planavimo nuostatas.

12. Valstybės kontrolė valstybinio audito mastui nustatyti atlieka strateginį tyrimą valstybės kontrolieriaus nustatyta tvarka.

13. Valstybės kontrolė valstybinio audito mastą kasmet nustato valstybinio audito programoje.

14. Valstybinio audito programa tvirtinama ir tikslinama valstybės kontrolieriaus nustatyta tvarka.

15. Kiekvienas auditas turi būti planuojamas taip, kad būtų atliktas laiku ir efektyviai.

3 reikalavimas. Finansinis (teisėtumo) auditas

Šis reikalavimas reglamentuoja pagrindines nuostatas dėl finansinio (teisėtumo) audito tikslo, masto, audito atlikimo.

16. Finansinio (teisėtumo) audito tikslas yra įvertinti audituojamo subjekto metinius (konsoliduotųjų) finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius, nacionalinę ataskaitų rinkinį ir pareikšti nepriklausomą nuomonę, ar jie parodo tikrą ir teisingą vaizdą arba yra parengti pagal taikomą finansinės atskaitomybės tvarką, taip pat įvertinti audituojamo subjekto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

17. Auditas paprastai pradedamas ataskaitiniais finansiniais metais.

18. Auditas turi suteikti pakankamą užtikrinimą, kad buvo nustatytos reikšmingos klaidos, pažeidimai ir neteisėta veika, galintys iš esmės paveikti audituojamo subjekto ar jo valdančiųjų institucijų sprendimus. Pakankamas užtikrinimas yra tiesiogiai susijęs su audito patikimumu.

19. Auditui nustatomas 95 procentų audito patikimumo lygis. Auditoriai reikšdami nuomonę turi būti 95 procentais tikri, kad (konsoliduotų) finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų klaidų ir neatitikimų, o lėšos ir turtas visais reikšmingais atžvilgiais buvo valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai ir įstatymų nustatytais tikslais.

20. Auditorius turi atlikti rizikos vertinimą, su nustatyta rizika susijusias audito procedūras, surinkti pakankamus ir tinkamus audito įrodymus tam, kad sumažintų audito riziką iki priimtino 5 procentų lygio.

21. Audito rizika laikoma rizika, kad auditorius gali pateikti neteisingą nuomonę apie (konsoliduotų) finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniuose esančius reikšmingus iškraipymus arba lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą. Audito rizika yra reikšmingo iškraipymo ir neaptikimo rizikos veiksnių išraiška.

22. Neaptikimo rizika laikoma rizika, kad auditorius, atlikdamas procedūras, skirtas sumažinti audito riziką iki priimtino 5 procentų lygio, neaptiks esamų iškraipymų ar teisėtumo pažeidimų, kurie gali būti reikšmingi patys savaime arba kartu su kitais iškraipymais.

23. Reikšmingo iškraipymo rizika laikoma rizika, kad (konsoliduotų) finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai yra reikšmingai iškraipyti arba lėšos ir turtas reikšmingais atžvilgiais yra valdomi, naudojami ir disponuojama jais neteisėtai. Reikšmingo iškraipymo riziką tvirtinimo lygmeniu sudaro įgimta ir kontrolės rizika.

24. Įgimta rizika laikoma reikšmingų informacijos iškraipymų rizika, kuri atsiranda dėl ūkinės operacijos, ūkinio įvykio ar kitų vidaus ir išorės veiksnių prigimties ar pobūdžio, dar prieš vertinant bet kokias susijusias kontrolės priemones.

25. Kontrolės rizika laikoma rizika, kad informacijos iškraipymai, kurie gali atsirasti sąskaitų likučiuose ar ūkinių operacijų grupėse ir būti reikšmingi patys savaime arba kartu su informacijos iškraipymais kitų sąskaitų likučiuose ar ūkinių operacijų grupėse, nebus laiku pastebėti ar pataisyti vidaus kontrolės sistemos.

26. Finansinio (teisėtumo) audito procesą sudaro šie etapai: audito planavimas, audito atlikimas, rezultatų įvertinimas ir audito ataskaitos ir išvados parengimas, stebėjimas po audito.

27. Auditorius turi planuoti auditą tam, kad jis būtų atliktas tinkamai ir sumažintų audito riziką iki priimtina žemo lygio.

28. Audito planavimas yra nuolatinis procesas viso audito metu, kuris turi užtikrinti, kad svarbiausioms sritims bus skiriamas tinkamas dėmesys, parengta tinkama audito strategija ir darbas atliktas nustatytu laiku.

29. Audito planavimo etape auditorius turi nustatyti ir įvertinti reikšmingo iškraipymo riziką ataskaitų ir tvirtinimų lygmeniu dėl apgaulės ar klaidos susipažindamas su audituojamu subjektu ir jo aplinka, įskaitant vidaus kontrolę.

30. Audito planavimo etape taip pat yra vertinami ankstesnio audito rezultatai, vidaus auditorių darbas, nustatomas reikšmingumas.

31. Įvertinus reikšmingo iškraipymo riziką turi būti suplanuotas tinkamas atsakas į ją, t.y. pagal aplinkybes suplanuotos tolesnės audito procedūros – kontrolės testai ir/ ar pagrindinės audito procedūros.

32. Kontrolės testais laikomos audito procedūros, skirtos audituojamo subjekto kontrolės priemonių, taikomų siekiant užkirsti kelią reikšmingiems iškraipymams ar juos nustatyti ir ištaisyti, efektyvumui įvertinti. Šios procedūros planuojamos, kai auditorius tiki, kad vidaus kontrolės sistema audituojamame subjekte veikė efektyviai, ir siekia apie tai surinkti audito įrodymus, arba tik pagrindinės audito procedūros negali suteikti pakankamų ir tinkamų audito įrodymų.

33. Pagrindinėmis audito procedūromis laikomos tos procedūros, kurios taikomos reikšmingiems iškraipymams nustatyti. Pagrindinės audito procedūros apima detaliuosius (ūkinių operacijų grupių, sąskaitų likučių ir atskleidžiamos informacijos) testus ir pagrindines analitines procedūras.

34. Audito planavimo etape spendžiama, ar pasitekti specialistus (ekspertus) ir išorės auditorius.

35. Auditorius gali pasinaudoti vidaus auditoriaus atlikto darbo rezultatais, taip sumažindamas atliekamo darbo apimtį. Vidaus auditoriaus atliktas darbas panaudojamas nusprendus, kad vidaus auditoriaus darbo rezultatai gali būti naudingi (tinkami) audito tikslams pasiekti, taip pat įsitikinus, kad jo naudojami darbo metodai yra tinkami, o padarytos išvados remiasi pakankamais ir tinkamais įrodymais.

36. Audito planavimas baigiamas auditoriui parengus audito strategiją, kurioje turi būti numatytas audito mastas, metodai ir atlikimo eiga.

37. Plėtodamas audito strategiją auditorius turi parengti audito programas, kuriose turi būti numatytas audito procedūrų pobūdis, atlikimo laikas ir apimtis.

38. Atsižvelgiant į audito metu nustatytus dalykus ir jų vertinimą, audito strategija ir audito programa gali būti tikslinami.

39. Auditorius, atlikdamas kontrolės testus ir detalius testus, gali naudotis šiomis priemonėmis: visų elementų pasirinkimu (100 % atrankos elementų tikrinimu), tam tikrų elementų atranka, audito atranka.

40. Jeigu kontrolės testai pateikia įrodymus apie vidaus kontrolės efektyvumą, tai auditoriui reikės planuoti atlikti minimalų pagrindinių audito procedūrų skaičių. Jeigu kontrolės testai nesuteikia įrodymų apie vidaus kontrolės efektyvumą arba planavimo metu vertinta vidaus kontrolės aplinka ir kontrolės procedūros neatitinka vidaus kontrolei keliamų reikalavimų, tai pakankamą audito patikimumą teks gauti atlikus daugiau pagrindinių audito procedūrų.

41. Auditorius turi suplanuoti ir atlikti audito procedūras taip, kad būtų gauti pakankami ir tinkami audito įrodymai ir kad būtų galima padaryti pagrįstas išvadas.

42. Audito rezultatai įforminami audito ataskaita, nuomonė pateikiama audito išvadoje.

43. Audito išvada turi būti parengta ir pateikta audituojamam subjektui per 80 kalendorinių dienų po to, kai audituojamas subjektas metinius (konsoliduotų) finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius pateikė Finansų ministerijai.

44. Audito išvadoje auditoriai gali pareikšti besąlyginę, sąlyginę, neigiamą nuomonę arba atsisakyti ją pareikšti.

45. Besąlyginė nuomonė pareiškia, kai auditoriai neturi reikšmingų pastabų, kurios keistų auditorių nuomonę.

46. Sąlyginė nuomonė pareiškia, kai auditoriai nustato teisės aktų pažeidimus ir/ar be tam

tikrų pastabų negali pareikšti besąlyginės nuomonės.

47. Neigiama nuomonė pareiškiama, kai auditoriai nustato teisės aktų pažeidimus ir esmines klaidas, kurios daro reikšmingą įtaką audituojamo subjekto finansinėms ataskaitoms ar turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumui.

48. Auditoriai atsisako pareikšti nuomonę, kai audito metu negali gauti pakankamų, patikimų ir tinkamų įrodymų, taip pat ir tuo atveju, kai yra reikšmingų auditorių darbo apribojimų.

49. Audituojamas subjektas atsakingas už (konsoliduotų) finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių parengimą ir pateikimą bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, o auditoriai atsako už nuomonės dėl (konsoliduotų) finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams suformavimą ir pareiškimą.

4 reikalavimas. Veiklos auditas

Šis reikalavimas reglamentuoja pagrindines nuostatas dėl veiklos audito tikslo, masto, audito atlikimo.

50. Veiklos audito tikslas yra įvertinti audituojamo subjekto viešąjį ir vidaus administravimą ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu.

51. Ekonomiškumas suprantamas kaip minimalus išteklių panaudojimas išlaikant produkto ir/ar teikiamų paslaugų kokybę.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-164](#), 2017-06-20, paskelbta TAR 2017-09-26, i. k. 2017-15079

52. Efektyvumas suprantamas kaip geriausias naudojamų išteklių ir gaunamo produkto / paslaugos (kiekio, kokybės ir laiko požiūriu) santykis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-164](#), 2017-06-20, paskelbta TAR 2017-09-26, i. k. 2017-15079

53. Rezultatyvumas suprantamas kaip tikslų pasiekimo lygis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-164](#), 2017-06-20, paskelbta TAR 2017-09-26, i. k. 2017-15079

54. Konkrečiam auditui gali būti nustatomas tikslas įvertinti audituojamo subjekto veiklą vienu ar daugiau požiūrių.

55. Subjekto veiklos ir teisės aktų nuostatų atitikimo vertinimas atliekamas tiek, kiek tai reikalinga veiklos audito tikslams pasiekti ir vykdomai veiklai įvertinti.

56. Atliekant veiklos auditą tiriama ir vertinama vidaus kontrolė, padedanti audituojamam subjektui veikti ekonomiškai, efektyviai ir rezultatyviai.

57. Audito objektas yra audituojamo (-ų) subjekto (-ų) veikla ar atskiros jos dalys (programa, paslaugos ir pan.), tam tikros viešojo sektoriaus srities (sistemos) valdymas ir pan.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-164](#), 2017-06-20, paskelbta TAR 2017-09-26, i. k. 2017-15079

58. Veiklos audito procesą sudaro šie etapai: planavimas, pagrindinis tyrimas, audito ataskaitos rengimas ir stebėjimas po audito.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-164](#), 2017-06-20, paskelbta TAR 2017-09-26, i. k. 2017-15079

59. Planavimą sudaro strateginis tyrimas ir išankstinis tyrimas.

60. Strateginis tyrimas apima auditoriams priskirtų veiklos sričių nuolatinį stebėjimą, duomenų rinkimą, esamų ir galimų veiklos problemų nustatymą ir analizę bei temų valstybinio audito programai pasirinkimą. Strateginis tyrimas atliekamas vadovaujantis valstybės kontrolieriaus nustatyta tvarka.

61. Išankstinio tyrimo metu auditorius turi surinkti ir įvertinti informaciją apie nagrinėjamą veiklos sritį, nustatyti nagrinėjamos srities problemas.

62. Išankstinis tyrimas baigiamas parengiant audito planą ar išankstinio tyrimo ataskaitą, nusprendus neatlikti pagrindinio tyrimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-213](#), 2015-10-23, paskelbta TAR 2015-10-26, i. k. 2015-16744

63. Audito planas rengiamas nusprendus, kad tikslinga atlikti pagrindinį tyrimą. Audito planas turi apimti nustatytas veiklos problemas (rizikas), audito tikslą, audito objektą, subjektą, pagrindinius audito klausimus, į kuriuos, norint pasiekti audito tikslą, reikia atsakyti, taip pat vertinimo kriterijus ir jų šaltinius, audito darbo metodus ir procedūras, audito riziką ir jos valdymo priemonės, laukiamą audito poveikį, audito išteklius, audito kokybės kontrolės priemonės. Audito plane taip pat gali būti numatytas atitinkamų sričių specialistų (ekspertų) pasitelkimas, kitų auditorių atlikto darbo panaudojimas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-213](#), 2015-10-23, paskelbta TAR 2015-10-26, i. k. 2015-16744

Nr. [V-164](#), 2017-06-20, paskelbta TAR 2017-09-26, i. k. 2017-15079

64. Išankstinio tyrimo ataskaita rengiama, nusprendus neatlikti pagrindinio tyrimo. Išankstinio tyrimo ataskaitoje turi būti nurodyta išankstinio tyrimo apimtis ir metodai, išankstinio tyrimo rezultatai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-213](#), 2015-10-23, paskelbta TAR 2015-10-26, i. k. 2015-16744

65. Auditorius surinktiems audito įrodymams vertinti pasirenka vertinimo kriterijus, atsižvelgdamas į audito tikslus ir audituojamą objektą, audituojamam subjektui nustatytus tikslus ir kitus kriterijus, kurie, auditoriaus nuomone, gali būti taikomi konkrečaus audito atveju. Vertinimo kriterijai aptariami su audituojamu subjektu.

66. Auditorius gali pasinaudoti vidaus auditoriaus atlikto darbo rezultatais, taip sumažindamas atliekamo darbo apimtį. Vidaus auditoriaus atliktas darbas panaudojamas nusprendus, kad vidaus auditoriaus darbo rezultatai gali būti naudingi (tinkami) audito tikslams pasiekti, taip pat įsitikinus, kad jo naudojami darbo metodai yra tinkami, o padarytos išvados remiasi pakankamais ir tinkamais įrodymais.

67. Pagrindinio tyrimo metu auditorius turi surinkti pakankamus ir tinkamus audito įrodymus, kuriais remdamasis auditorius galėtų atsakyti į audito klausimus ir kurie pagrindžia auditoriaus išvadas ir rekomendacijas.

68. Audito rezultatai įforminami audito ataskaita.

5 reikalavimas. Audito įrodymai

Šis reikalavimas reglamentuoja audito įrodymus, jiems keliamus reikalavimus, gavimo šaltinius bei procedūras.

69. Audito įrodymai yra dokumentuota informacija, kuria auditorius pagrindžia savo pastebėjimus, išvadas ir rekomendacijas.

70. Pakankami audito įrodymai – audito įrodymų kiekio matas, tai yra kiekybės požiūriu pakankama informacija audito tikslams pasiekti. Reikiamas audito įrodymų kiekis priklauso nuo auditoriaus įvertintos rizikos ir/ ar nuo tokių audito įrodymų kokybės.

71. Tinkami audito įrodymai – audito įrodymų kokybės matas, tai yra tokių įrodymų tinkamumas ir patikimumas audito tikslams pasiekti.

72. Audito įrodymų šaltinis gali būti audituojamo subjekto ir/ar trečiosios šalies informacija.

73. Audito įrodymai gaunami taikant tokias audito procedūras: perskaičiavimą (matematinio tikslumo patikrinimą), išorės patvirtinimą (informacijos patvirtinimą ar paneigimą), tikrinimą (dokumentų, turto ir kt.), stebėjimą (procesų, procedūrų ir kt.), paklausimą (klausimų pateikimą ir

atsakymų į juos gavimą), pakartotinį atlikimą (procesų, procedūrų ir kt.), analitines procedūras.

6 reikalavimas. Audito atranka

Šis reikalavimas reglamentuoja audito atrankos naudojimą audito darbe, atrankos būdus ir etapus.

74. Audito atranka yra audito procedūrų taikymas mažiau kaip 100 procentų tiriamos visumos, kai visi atrankos vienetai turi galimybę būti atrinkti, taip sudarant auditoriui tinkamą pagrindą padaryti išvadas apie visumą.

75. Tiriamoji visuma yra išskirtų pagal tam tikrą požymį elementų visuma, iš kurios auditorius atranka pavyzdžius išvadoms pagrįsti.

76. Auditorius turi atlikti audito atranką taip, kad suteiktų tinkamą pagrindą išvadoms apie visumą, iš kurios atrinkta imtis.

77. Audito atranka gali būti atliekama kiekvienoje audito srityje.

78. Auditorius gali pasirinkti statistinį ir/ar nestatistinį būdą atrankai atlikti, tačiau privalo įvertinti pasirinkto atrankos metodo apribojimus, siekdamas gauti patikimas išvadas apie tiriamą visumą.

7 reikalavimas. Reikšmingumas

Šiuo reikalavimu reglamentuojamas reikšmingumas, jo nustatymas.

79. Auditorius turi tinkamai taikyti reikšmingumo sampratą planuodamas ir atlikdamas auditą bei vertindamas audito rezultatus.

80. Reikšmingumas yra tam tikrų finansinių ataskaitų ir/ar veiklos rezultatyvumui svarbių dalykų kiekybinė ir/ar kokybinė išraiška.

81. Informacija yra reikšminga, jei jos žinojimas gali paveikti audituojamo subjekto ataskaitų vartotojų nuomonę.

82. Auditorius, planuodamas auditą, privalo išnagrinėti įvairių duomenų ir faktų reikšmingumą ir sutelkti dėmesį į svarbiausias audito sritis.

83. Kiekybinį reikšmingumą lemia dalyko vertė. Auditorius reikšmingumo lygį pasirenka pats, atsižvelgdamas į tą vertę, kuri pagrįstai atspindi audituojamo subjekto veiklą.

84. Kokybinį reikšmingumą lemia dalyko kilmė, pobūdis ir turinys.

8 reikalavimas. Analitinės procedūros

Šis reikalavimas reglamentuoja analitines procedūras, jų naudojimo motyvus.

85. Analitinės procedūros yra reikšmingų rodiklių ir tendencijų analizė.

86. Analitinės procedūros gali būti naudojamos viso audito metu: susipažįstant su audituojamo subjekto veikla, apskaitos sistemomis, nustatant riziką, audito mastą, audito metodą, pasitvirtinant savo padarytas išvadas ar nuomonę ir pan.

87. Analitinės procedūros rūšį bei metodą renka pats auditorius, atsižvelgdamas į turimą informaciją, savo žinias ir patyrimą.

9 reikalavimas. Darbo dokumentai

Šis reikalavimas reglamentuoja darbo dokumentų rengimą, įforminimą, tvarkymą ir saugojimą.

88. Auditoriaus atliktas darbas, pastebėjimai bei išvados turi būti įforminami darbo dokumentais.

89. Darbo dokumentai padeda planuoti, atlikti auditą bei užtikrinti audito kokybę.

90. Darbo dokumentuose pateikta informacija turi būti pakankama, patikima ir tinkama auditoriaus padarytoms išvadoms pagrįsti.

91. Darbo dokumentai įforminami, tvarkomi ir saugomi valstybės kontrolieriaus nustatyta tvarka.

10 reikalavimas. Audito ataskaita ir išvada

Šis reikalavimas reglamentuoja reikalavimus audito ataskaitai ir audito išvadai.

92. Veiklos audito rezultatai įforminami audito ataskaita, o finansinio (teisėtumo) audito – audito ataskaita ir išvada.

93. Audito ataskaitoje turi būti ataskaitos pavadinimas, data, numeris, audito tikslas (-ai) ir objektas (audituojamos sritys), bendra informacija apie audituojamą subjektą, audito apimtis ir metodai, audito metu nustatyti faktai, pastebėjimai, išvados ir rekomendacijos. Veiklos audito ataskaitoje turi būti vertinimo kriterijai ir jų šaltiniai. Audito ataskaitoje gali būti ir kita informacija, kurią, auditoriaus nuomone, reikia pateikti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-213](#), 2015-10-23, paskelbta TAR 2015-10-26, i. k. 2015-16744

Nr. [V-164](#), 2017-06-20, paskelbta TAR 2017-09-26, i. k. 2017-15079

94. Audito ataskaita turi būti aiški, objektyvi ir glausta.

95. Ataskaitos projektas (veiklos audito atveju ir išankstinio tyrimo ataskaitos, nusprendus neatlikti pagrindinio tyrimo, projektas) derinamas su audituojamu subjektu (teikiant pastabas ir pasiūlymus raštu, ir (ar) organizuojant bendrus susitikimus).

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-213](#), 2015-10-23, paskelbta TAR 2015-10-26, i. k. 2015-16744

96. Audito išvadoje turi būti pavadinimas, data, adresatas, auditoriaus nuomonės, pagrindo pareikšti nuomonę, audituojamo subjekto vadovybės ir auditoriaus atsakomybės pastraipos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-164](#), 2017-06-20, paskelbta TAR 2017-09-26, i. k. 2017-15079

97. Audito išvadą pasirašo audito ataskaitą pasirašę asmenys.

98. Audito išvados ir audito ataskaitos įforminamos valstybės kontrolieriaus nustatyta tvarka.

11 reikalavimas. Atitinkamų sričių specialistų (ekspertų) ir išorės auditorių pasitelkimas ir jų darbo panaudojimas

Šis reikalavimas reglamentuoja atitinkamų sričių specialistų (ekspertų) ir išorės auditorių pasitelkimą ir jų darbo panaudojimą.

99. Auditorius gali pasitelkti atitinkamų sričių specialistus (ekspertus), kai auditui atlikti reikalingos kitų sričių nei apskaita ar auditas žinios ir kompetencija.

100. Specialistai (ekspertai) pasitelkiami įvertinus jų žinias ir kompetenciją, nepriklausomumą nuo audituojamo subjekto, atliekamo darbo objektyvumą bei darbo metodų tinkamumą. Specialistai (ekspertai) pasitelkiami valstybės kontrolieriaus nustatyta tvarka.

101. Išorės auditoriaus pasitelkimo poreikį nustato auditoriai, kuriems pavesta atlikti auditą. Išorės auditoriai pasitelkiami valstybės kontrolieriaus nustatyta tvarka.

102. Išorės auditoriaus atliktas darbas panaudojamas nusprendus, kad išorės auditoriaus darbo rezultatai gali būti tinkami audito tikslams pasiekti, taip pat įsitikinus, kad jo naudojami darbo metodai yra tinkami, o padarytos išvados remiasi pakankamais ir tinkamais įrodymais.

103. Auditoriai, pasinaudoję specialistų (ekspertų) ir/ar išorės auditorių atlikto darbo rezultatais, yra atsakingi už savo išvadų teisingumą.

12 reikalavimas. Stebėjimas po audito

Šiuo reikalavimu reglamentuojami pagrindiniai stebėjimo po audito principai.

104. Po rekomendacijų pateikimo auditorius privalo domėtis audituojamo subjekto veiklos pokyčiais, susijusiais su audito metu nustatytų trūkumų šalinimu, bei stebėti, kaip vykdomos audito ataskaitoje pateiktos rekomendacijos ir šalinami nurodyti veiklos trūkumai.

105. Už rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną ir atsiskaitymą už jų įgyvendinimo rezultatus atsakingas auditą atlikusios audito grupės vadovas ar kitas audito departamento paskirtas Valstybės kontrolės pareigūnas.

106. Audito rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną ir atsiskaitymą už jų įgyvendinimo rezultatus vykdomas valstybės kontrolieriaus nustatyta tvarka.

13 reikalavimas. Audito kokybės kontrolė

Šiuo reikalavimu reglamentuojami pagrindiniai audito kokybės kontrolės principai.

107. Audito kokybės kontrolė turi užtikrinti, kad auditas bus atliktas pagal šiuos Reikalavimus.

108. Audito kokybės kontrolė vykdoma atliekant priežiūrą ir peržiūrą.

109. Priežiūra yra vadovavimo auditui dalis. Audito darbas turi būti nuosekliai stebimas, siekiant užtikrinti, kad jis bus atliekamas pagal patvirtintą audito planą / strategiją, nustatytą grafiką ir / ar kitus planavimo dokumentus.

110. Visus valstybinio audito dokumentus turi peržiūrėti ne juos parengęs, o kitas asmuo.

111. Peržiūra yra vidinė ir išorinė.

112. *Neteko galios nuo 2015-03-31*

Punkto naikinimas:

Nr. [V-54](#), 2015-03-24, paskelbta TAR 2015-03-30, i. k. 2015-04695

113. *Neteko galios nuo 2015-03-31*

Punkto naikinimas:

Nr. [V-54](#), 2015-03-24, paskelbta TAR 2015-03-30, i. k. 2015-04695

114. *Neteko galios nuo 2015-03-31*

Punkto naikinimas:

Nr. [V-54](#), 2015-03-24, paskelbta TAR 2015-03-30, i. k. 2015-04695

115. Išorinė peržiūra apima auditų peržiūrą atliekant auditus ir juos baigus, ir ją atlieka asmenys, nedalyvavę peržiūrimo audito procese.

116. Audito priežiūra ir peržiūra atliekama valstybės kontrolieriaus nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolierius, Įsakymas

Nr. [V-12](#), 2003-01-21, Žin., 2003, Nr. 10-388 (2003-01-29), i. k. 103101KISAK0000V-12

Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymo Nr. V-26 "Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolierius, Įsakymas

Nr. [V-12](#), 2004-01-20, Žin., 2004, Nr. 14-440 (2004-01-27), i. k. 104101KISAK0000V-12

Dėl Valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymo Nr. V-26 "Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolierius, Įsakymas

Nr. [V-15](#), 2006-02-01, Žin., 2006, Nr. 16-581 (2006-02-09), i. k. 106101KISAK0000V-15

Dėl Valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26 patvirtintų Valstybinio audito reikalavimų pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolierius, Įsakymas

Nr. [V-171](#), 2012-06-28, Žin., 2012, Nr. 77-4008 (2012-07-01), i. k. 112101KISAK000V-171

Dėl Valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymo Nr. V-26 "Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė, Įsakymas

Nr. [V-54](#), 2015-03-24, paskelbta TAR 2015-03-30, i. k. 2015-04695

Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymo Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė, Įsakymas

Nr. [V-213](#), 2015-10-23, paskelbta TAR 2015-10-26, i. k. 2015-16744

Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymo Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė, Įsakymas

Nr. [V-164](#), 2017-06-20, paskelbta TAR 2017-09-26, i. k. 2017-15079

Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymo Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ pakeitimo